

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

pro základní vzdělávání

motto:

**Nestačí vědět,
vědění se musí používat**

J. W. Goethe

Základní škola Soběslav, tř. Dr. Edvarda Beneše 50

č. j.: ZŠ 691/207
ze dne 31. 8. 2007

Obsah

Obsah.....	2
1 Identifikační údaje	4
2 Charakteristika školy	5
2.1 Historie školy	5
2.2 Úplnost a velikost školy	5
2.3 Charakteristika pedagogického sboru	5
2.4 Charakteristika žáků	5
2.5 Spolupráce s rodiči	6
2.6 Ročníkové a celoškolní projekty	6
2.7 Partneři školy.....	6
3 Charakteristika školního vzdělávacího programu.....	6
3.1 Zaměření školy.....	6
3.2 Hlavní cíle vzdělávacího programu.....	9
3.3 Výchovné a vzdělávací strategie	11
3.4 Strategie naplňování klíčových kompetencí	12
3.5 Poskytování poradenských služeb ve škole	12
3.6 Školní družina	14
3.7 Výjezdy do zahraničí.....	14
3.8 Zájmové kroužky.....	14
3.9 Řízení a organizace výuky	14
4 Klíčové kompetence	15
4.1 Kompetence komunikativní	16
4.2 Kompetence k učení	18
4.3 Kompetence občanské.....	20
4.4 Kompetence pracovní.....	21
4.5 Kompetence k řešení problémů.....	22
4.6 Kompetence sociální a personální.....	23
4.7 Profil žáka po 5. ročníku:	24
4.8 Profil žáka po 9. ročníku	25
5 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.....	26
5.1 Zásady práce s dítětem se specifickou poruchou učení:	26
5.2 Zásady práce s dítětem dlouhodobě nemocným a s dětmi s tělesnou vadou:	27
5.3 Zásady práce s jedincem se zrakovou vadou:	27
5.4 Zásady práce s dítětem se sluchovou vadou:	27
5.5 Zásady práce s dítětem s vadou řeči:.....	28
5.6 Zásady práce s dítětem s LMD, ADHD	28
5.7 Zásady práce s dítětem se sociálním znevýhodněním.....	28
5.8 Zásady práce s dětmi mimořádně nadanými	28
6 Začlenění průřezových témat.....	29
6.1 Osobnostní a sociální výchova	29
6.2 Výchova demokratického občana	31
6.3 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	32
6.4 Multikulturní výchova.....	32
6.5 Environmentální výchova	33
6.6 Mediální výchova.....	34
7 Učební plán	36
7.1 Učební plán 1. stupeň.....	36
7.1.1 Třídy s rozšířenou výukou hudební výchovy	36

7.1.2	Třídy	37
7.2	Učební plán 2. stupeň	38
8	Učební osnovy	42
9	Hodnocení žáků	43
9.1	Zásady a kritéria hodnocení	43

1 Identifikační údaje

Název vzdělávacího programu:
Školní vzdělávací program pro
základní vzdělávání

Platnost dokumentu:

Od 1. 9. 2007

ŠVP byl schválen školskou radou
dne 31. 8. 2007.

Adresa školy:
tř. Dr. Edvarda Beneše 50/II,
392 01 Soběslav

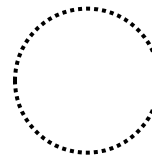
Dodatek k ŠVP ZV č. 1 byl schválen
školskou radou dne 30. 8. 2013.

Právní forma:
Příspěvková organizace

Dodatek k ŠVP ZV č. 2 byl schválen
školskou radou dne 5. 9. 2016.

IČ: 00582841
IZO: 000582841
REDIZO: 600064913

Ředitel školy:
Mgr. Vlastimil Říha

Zástupkyně ředitele:
Mgr. Eva Radostová

razítko školy

Koordinátor ŠVP:
Mgr. Eva Radostová

Kontakty:
telefon: +420 381 521 223
web: www.zs-ebeso.cz
e-mail: skola@zs-ebeso.cz
e-mail: vlriha@zs-ebeso.cz

Mgr. Vlastimil Říha
ředitel školy

Zřizovatel školy:
Město Soběslav
náměstí Republiky 59/I
392 01 Soběslav
IČ: 00063461
telefon: 381 508 122
www.musobeslav.cz

2 Charakteristika školy

2.1 Historie školy

Škola byla postavena v r. 1938. Skládá se ze dvou hlavních dvoupatrových budov (severní a jižní), které jsou spojené spojovací chodbou a tělocvičnou.

2.2 Úplnost a velikost školy

Základní škola je úplná škola s 9 postupovými ročníky, která má v současnosti 20 tříd, 12 na prvním a 8 na druhém stupni. Na 1. stupni (1. -5. ročníky) je po dvou nebo po třech paralelních třídách, na 2. stupni (6. -9. ročníky) po dvou.

Kapacita školy je 640 žáků a 250 žáků ŠD.

K 30. 6. 2007 má škola 525 žáků. K 30. 6. 2013 má škola 446 žáků.

Součástí školy je školní kuchyně s jídelnou, která má kapacitu 1000 obědů denně. Vaří pro žáky ZŠ, gymnázia a poskytuje možnost podávání obědů i pro zaměstnance okolních organizací a pro důchodce.

2.3 Charakteristika pedagogického sboru

Vedení školy tvoří ředitel a zástupkyně ředitele. Do širšího vedení dále patří vedoucí vychovatelka školní družiny, vedoucí metodického sdružení 1. stupně, vedoucí předmětových komisí, výchovná poradkyně, metodička prevence, koordinátorka EVVO, ekonomka školy, vedoucí školní jídelny a školník. Sbor je smíšený s převahou žen a věkovou pestrostí.

2.4 Charakteristika žáků

Téměř 50% žáků školy je dojíždějících z okolních obcí, ostatní jsou místní - ze Soběslavi.

Spádový obvod Základní školy Soběslav, tř. Dr. E. Beneše 50 tvoří:

- a) na území města Soběslav ulice: Bezděkova, Bočná, Dolní nábreží, Družstevní, Havlíčkově nábreží, Husova, Chvalovského nábreží, Jeronýmová, Jiráskova, Kadlecova, K Libouši, K Sedlečku, Květnová, Lužnická, nábreží Otakara Ostrčila, Na Dráčovském kopci, náměstí Republiky, Na Ohradě, Na Pískách, Na Pršíně, Na Skále, Na Solínách, Na Svěpomovci, Na Švadlačkách, Na Vyhlídce, Nerudova, Nová, Petra Bezruče, Petra Voka, Pod Zdražilkou, Protifašistických bojovníků, Rašínova, Riegrova, tř. Dr. E. Beneše, Tyršova, U Nového rybníka, U nádraží, U Vápenky, Vrchlického, Zahradní, Zátkova, Žižkova, 28. října
- b) část města Soběslav- Chlebov
- c) obce Dírná, Dráčov, Klenovice, Mezná, Myslkovice, Přehořov, Roudná, Řípec, Sedlečko, Skalice, Třebějice, Zvěrotice

V posledních letech se ve škole vzdělávají i děti cizích státních příslušníků.

Každý integrovaný žák má vypracovaný na základě doporučení PPP nebo SPC vlastní individuální vzdělávací plán, který je pravidelně aktualizován a doplňován.

2.5 Spolupráce s rodiči

Zástupci rodičů žáků jednotlivých tříd tvoří Radu rodičů SRPŠ. Rada se schází přibližně 3x za školní rok, popř. dle potřeby. Rada je vedením školy informována o činnosti školy, o výsledcích vzdělávání, záměrech a dalším rozvoji. Rodiče se též vyjadřují k aktuálním problémům vzdělávání a výchovy dětí. SRPŠ přispívá finanční dotací na různé sportovní a kulturní akce žáků (Den dětí, mikulášská nadílka, 30 Kč na exkurze, 50% dopravy na LVZ žáků 7. tříd, odměny žákům apod.).

Na základě školského zákona funguje Školská rada. Radu tvoří dva zástupci zřizovatele, dva zástupci rodičů a dva zástupci z řad pedagogů školy.

2.6 Ročníkové a celoškolní projekty

Projekty dotvářejí obsah vzdělávacího procesu ročníků i celé školy. Zařazované formy projektů jsou: ročníkové (krátkodobé, celoroční) a celoškolní (taktéž krátkodobé i celoroční). Příprava, realizace, výstupy a evaluace projektů zvyšují efektivitu vyučovacího procesu, motivují žáky a podporují spolupráci všech pedagogů a žáků.

2.7 Partneři školy

Město Soběslav – zřizovatel školy
Pedagogicko-psychologická poradna Soběslav
DDM Soběslav
Spartak Soběslav
Gymnázium Soběslav
Městská knihovna Soběslav
Mateřská škola, Nerudova, Soběslav
Mateřská škola Duha, Soběslav

3 Charakteristika školního vzdělávacího programu

3.1 Zaměření školy

Školní vzdělávací program naplňuje výchovné a vzdělávací cíle RVP ZV. Inkluzivní vzdělávání, tedy společné vzdělávání všech dětí bez ohledu na úroveň schopností, náboženskou či etnickou příslušnost, představuje jedno ze stěžejních východisek ŠVP.

Vzdělávací priority:

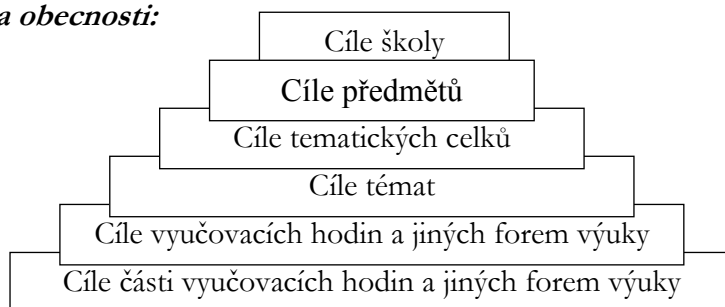
- *poskytovat kvalitní vzdělávání zaměřené na „aktivní dovednosti“ žáků*
- *rozvíjet schopnosti jazykově nadaných žáků*
- *rozvíjet komunikační dovednosti všech dětí v mateřském jazyce, v cizím jazyce, v informačních a komunikačních technologiích a v sociálních vztazích*
- *pomoci žákům se speciálními vzdělávacími potřebami, žákům nadaným i žákům se specifickými vývojovými poruchami učení a chování*
- *podporovat rozvíjení pohybových dovedností žáků ve školních i mimoškolních sportovních aktivitách*

Hlavním pilířem našeho školního vzdělávacího programu je komplexnost. Učení chápeme jako klíčový proces školního vzdělávání, který zahrnuje osvojování nejrůznějších aspektů lidského života nejen v rámci školního vzdělávání. Chceme umožnit každému žáku stále lépe zvládat požadavky svého životního prostoru.

Usilujeme o to, aby žáci naší školy, ať jsou na různé úrovni svého rozvoje a vzdělávání, byli ve všech oblastech klíčových kompetencí způsobilí, tj. aby:

- *rozdělili své schopnosti a dovednosti potřebné k efektivnímu učení, zdokonalovali své učební strategie, obohacovali a prohlubovali svou poznatkovou zkušenost*
- *vnímali problémy jako samozřejmou součást života a učení; řešili je racionálně, konstruktivně a účelně*
- *rozdělili a užívali své komunikační schopnosti k dalšímu učení; užívali přirozených prostředků komunikace k vyjádření svých myšlenek, názorů, pocitů, mínění i úsudků a k naslouchání a porozumění druhým*
- *vystupovali v oblasti sociální a personální autonomně; adaptovali se na prostředí i jeho běžné problémy; byli tolerantní a ohleduplní k jiným lidem, jejich kulturním a duchovním hodnotám*
- *respektovali pravidla, etické i právní normy a požadavky společnosti, jejíž jsou občany; projevovali pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací, měli citlivé vztahy k lidem, svému prostředí i přírodě*
- *využívali znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech, a to v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost - na své pracovní zaměření; aby využívali efektivně komunikačních a informačních technologií aktivně rozvíjeli a chránili své fyzické, duševní a sociální zdraví*

Hierarchie cílů z hlediska obecnosti:

V současné Evropě je kladen velký důraz na komunikaci mezi lidmi států EU, a proto je nutné již od mala vyučovat cizí jazyky. Povinně se žáci učí od 3. ročníku jazyk anglický, od 7. ročníku další cizí jazyk - německý nebo ruský. Kvalitu vyučování jazyka budeme zvyšovat dalším studiem u učitelů, hlavně 1. stupně. Podle zájmu dětí budeme pokračovat v poznávacích i studijních pobytech v cizině, hlavně ve Velké Británii a v Německu, popř. Rakousku, ale i v jiných zemích v rámci poznávání národů Evropské unie.

Dobrý zdravotní stav dětí lze ovlivnit i v rámci školní výuky. Všechny děti od 2. do 4. ročníku zvládnou výuku plavání. Předpokládáme rozvoj sportovních soutěží, lepší spolupráci s místní tělovýchovnou jednotou a organizacemi - DDM. Větší zapojení dětí do mimoškolní činnosti přispívá k zásadnímu omezení nežádoucích jevů, jako je dnes hlavně požívání alkoholu, drog a kouření. Nadále považujeme za vhodné pokračovat v konání zimních lyžařských pobytů na horách.

Vzhledem k financování školství je v našem zájmu udržovat velmi těsnou a harmonickou spolupráci s Městem Soběslav. Jde o dokonalou vzájemnou informovanost a společné plánování rozvoje školy. S touto otázkou souvisí i prezentace školy na veřejnosti. Kromě příspěvků v Hlásce, různých akcí pro veřejnost, budou jistě přispívat k informovanosti o škole i webové stránky školy www.zs-ebeso.cz.

Základní vzdělávání musí být užitečnou službou občanům a má reflektovat i jejich očekávání a individuální potřeby. Takového cíle nelze dosáhnout, aniž by se změnilo tradiční chápání funkcí školy. Posláním školy v takovém případě nemůže být pouhé zprostředkování sumy vědomostí a zkoušení žáků z faktografických přehledů.

V našem pojetí je škola místem, které žáky motivuje a podporuje k aktivnímu učení se. A to nikoli encyklopedickým vědomostem, ale pro život důležitým kompetencím učit se, řešit problémy a sociálním dovednostem. Charakter práce pak má v dětech mimo jiné podporovat pocit bezpečí, možnost pozitivního prožívání, získání zdravého sebevědomí, rozvíjení kritického myšlení a schopnost sebehodnocení.

Takto formulovaný obecný koncepční záměr školního vzdělávacího programu vychází z přesvědčení, že kvalita vzdělávací služby školy nemá být primárně posuzována podle tradičně chápaných tzv. vzdělávacích výsledků. Za tyto výsledky bývají nezhledka považovány pouhé faktografické znalosti žáků zjišťované testováním.

Naší prvořadou ambicí je proměnit školu v prostředí, kde se děti s velmi různorodými vzdělávacími potřebami dostávají nejen kvalitní a kvalifikované vzdělávací péče, ale kde se současně cítí bezpečně a spokojeně. O podobnou proměnu školy se společně pokoušíme již několik let. Připojujeme se ke vzdělávacím trendům v Evropě a chceme rozvíjet u žáků kompetence, které jsou nezbytné pro život v Evropě v 21. století.

V rámci procesu vzdělávání se věnujeme mimo jiné následujícím kompetencím:

Učení

- Být schopen vzít v úvahu zkušenost,
- dávat věci do souvislostí,
- organizovat svůj učební proces,
- být schopen řešit problémy,
- být zodpovědný za své učení.

Objevování

- Získávat informace z různých zdrojů a posoudit jejich věrohodnost,
- zvažovat různé zdroje dat,
- radit se s lidmi ze svého okolí,
- konzultovat s experty,
- vytvářet a pořádat dokumentaci.

Myšlení a uvažování

- Chápat kontinuitu minulosti a současnosti,
- nahlížet aspekty rozvoje společnosti kriticky,
- být schopen se vyrovnávat s nejistotou a komplexností situace,
- účastnit se diskusí a vyjadřovat vlastní názor,

- vnímat politický a ekonomický kontext při vzdělávání a práci,
- hodnotit sociální chování související se zdravím, životním prostředím,
- vnímat hodnoty umění, literatury atd.

Komunikace

- Rozumět a domluvit se, číst a psát ve více jazycích,
- být schopen prezentovat, mluvit na veřejnosti,
- obhajovat a argumentovat vlastní názor,
- naslouchat a brát v úvahu názory druhých,
- vyjadřovat se písemnou formou,
- rozumět grafům, diagramům a tabulkám.

Kooperace

- Být schopen spolupráce a práce v týmu,
- činit rozhodnutí,
- řešit konflikty,
- posuzovat a hodnotit,
- navazovat a udržovat kontakty.

Práce

- Vytvářet projekty,
- brát na sebe zodpovědnost,
- přispívat k práci skupiny a společnosti,
- organizovat svou vlastní práci,
- projevovat solidaritu,
- ovládat matematické a modelové nástroje.

Adaptace

- Využívat informační a komunikační techniky,
- být flexibilní při rychlých změnách,
- nalézat nová řešení,
- být houževnatý v případě obtíží.

3.2 Hlavní cíle vzdělávacího programu

Hlavní důraz ve své vzdělávací práci klade škola na komunikaci, kooperaci a práci s informacemi. Základem programu naší školy je přechod od školy transmisivního typu ke škole typu konstruktivního.

Umožnit žákům osvojit si strategie a motivovat je pro celoživotní učení.

Podpora dětí k učení se:

- Vybírat si a využívat vhodné způsoby, metody a strategie pro aktivní a efektivní učení,
- vyhledávat a třídit informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívat v procesu učení a v praktickém životě,
- využívat informační a komunikační prostředky a technologie.

Podněcovat k tvořivému myšlení, logickému uvažování a ke schopnosti řešit problémy.

Podpora dětí k učení se:

- Samostatně pozorovat a experimentovat, získané výsledky porovnávat, kriticky posuzovat a vyvozovat z nich závěry pro využití v budoucnosti,
- uvádět věci a znalosti do souvislostí a na základě toho si vytvářet komplexnější pohled na přírodní a společenské jevy,
- volit vhodné způsoby řešení úkolů, sledovat vlastní pokrok při zdolávání problémů, aplikovat osvědčené postupy při řešení obdobných nebo nových úkolů a situací.

Vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci.

Podpora dětí k učení se:

- Formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory v logickém sledu, výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu,
- naslouchat jiným a porozumět jim,
- obhajovat vlastní názor vhodnou a kultivovanou argumentací.

Rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých

Podpora dětí k učení se:

- Spolupracovat ve skupině při řešení daného úkolu, podílet se na vytváření pravidel práce v týmu a na utváření příjemné atmosféry v týmu,
- aktivně přispívat k diskusi, umět v diskusi obhajovat vlastní názor, ale i respektovat zkušenosti a názory jiných.

Připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a plnili své povinnosti.

Podpora dětí k učení se:

- Mít sebevědomé vystupování, pozitivní představu o sobě samém, ale současně schopnost vcítit se do situací ostatních a respektovat jejich přesvědčení nebo názory,
- řešit praktické problémy a životní situace na základě pochopení principů, jimiž se společnost řídí, znát svá práva i povinnosti,
- schopnosti hodnotit výsledky vlastní činnosti i činnosti jiných.

Vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací; rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí i k přírodě.

Podpora dětí k učení se:

- Schopnosti ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot,
- vcítit se do situací ostatních a respektovat jejich přesvědčení nebo názory.

Učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní i sociální zdraví a být za ně odpovědný.

Podpora dětí k učení se:

- Schopnosti ochrany vlastního zdraví i zdraví ostatních,
- používat bezpečně materiály, nástroje a vybavení, dodržovat dohodnutá pravidla, povinnosti a závazky, rozhodovat se správně, zodpovědně a s ohledem na své zdraví i zdraví jiných,
- dle svých možností poskytnout účinnou pomoc v situacích ohrožujících život a zdraví.

Vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi.

Podpora dětí k učení se:

- Vnímat kulturní i historické dědictví jako významný fenomén,
- být vnímavý k tradicím a kulturním hodnotám jiných.

Pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopností v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci.

Podpora dětí k učení se:

- Využívat znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost,
- rozvíjet své podnikatelské myšlení, orientovat se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru, chápat podstatu, cíl a riziko podnikání.

3.3 Výchovné a vzdělávací strategie

Pedagog musí být dovedným organizátorem i vyučujícím, musí umět plánovat. Práce pedagoga předpokládá tedy jisté manažerské schopnosti (jinak řečeno – musí být kompetentní).

K tomu, aby škola zajistila rozvoj klíčových kompetencí žáků, uplatňuje tyto společné postupy:

- **Využívání různých zdrojů informací,**
kompetence k učení, k řešení problémů, komunikativní např.
 - učitelé učí žáky pracovat s různými zdroji informací (tištěnými, elektronickými, apod.)
 - žáci mají k dispozici školní knihovnu a mohou využívat školní počítače s připojením na internet i mimo výuku.
- **Využívání nových vyučovacích metod a organizačních forem výuky,** při kterých jsou vytvářeny vhodné podmínky pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků (moderní pedagogické trendy, skupinová práce, dialog, projekty, integrace výukových oblastí atd.), *kompetence komunikativní, sociální a personální, občanské, pracovní např.:*
 - škola organizuje tematicky zaměřené projekty a exkurze, kde si žáci ověřují využitelnost školních poznatků v praxi.
- **Spolupráce s rodiči a dalšími institucemi** – školní rada, (komunitní skupinové aktivity, obec, fakulta, pedagogicko-psychologická poradna, občanská sdružení atd.),

kompetence k řešení problémů, komunikativní, sociální a personální, občanské, pracovní např.:

- Žáci se účastní veřejných odborných i kulturních akcí, na kterých aktivně vystupují se svými příspěvky.
- **Proměna klimatu školy** (tvůrčí, partnerská komunikace mezi učitelem a žákem, týmová práce, bezpečnost, tolerance k odlišnostem).
kompetence k řešení problémů, komunikativní, sociální a personální, občanské, pracovní

3.4 Strategie naplňování klíčových kompetencí

V celkovém pojetí vzdělávání na naší škole jsou převážně uplatňovány takové formy a metody práce s žáky, aby docházelo k rozvoji osobnosti jako celku, tudíž i kombinovaně k rozvoji všech klíčových kompetencí. Naplňování jednotlivých klíčových kompetencí ve vzdělávacím procesu žáků je možno izolovaně popsat následujícím způsobem.

Kompetence k řešení problémů rozvíjíme zejména učením v souvislostech, to znamená, že neučíme izolovaná data jednotlivých oborů, ale u dětí vytváříme ucelený obraz světa. Žákům jsou předkládány takové úkoly, jejichž řešení vyžaduje znalosti z více oborů lidské činnosti resp. vzdělávacích oblastí a tudíž i více přístupů k řešení. Tyto kompetence rozvíjíme také využíváním co největšího množství zdrojů informací – prací s knihou, internetem, praktickými pokusy, vlastním výzkumem žáků.

Kompetence k učení rozvíjíme individuálně podle dané situace u každého žáka. Hlavními strategiemi jsou kooperativní učení, práce s chybou a rozvoj sebehodnocení žáků.

Kompetence komunikativní rozvíjíme vytvářením dostatečného prostoru pro vyjadřování žáků při problémovém vyučování, v komunitních kruzích, při zpracovávání školních projektů z nejrůznějších oblastí a jejich výstupů.

Kompetence sociální a personální budujeme formami sociálního učení. V rámci skupinového vyučování žáci přejímají různé role.

Kompetence občanské rozvíjíme hlavně učením sociálním, metodami sebepoznávání a seznamování žáků s jejich právy, odpovědností a povinnostmi. Žáci jsou vedeni k tomu, aby respektovali národní, kulturní a historické tradice.

Kompetence pracovní u žáků rozvíjíme formou skupinové a individuální práce, projektové činnosti ve škole i ve spolupráci se středními školami a jinými subjekty. Důležitou cestou k uvědomění si důležitosti znalosti pracovních postupů a dovednosti používat pracovní nástroje v nejširším smyslu je hodnocení a sebehodnocení všech činností, které žáci provádějí.

3.5 Poskytování poradenských služeb ve škole

Poradenské služby zajišťuje výchovný poradce s metodikem prevence, vedením školy, třídními učiteli a dalšími pedagogickými pracovníky.

Zaměření poradenských služeb:

- Poradenství žákům v oblasti učebních postupů, stylů a strategií, poradenství rodičům žáka ve výchově a vzdělávání,

- poradenství při školní neúspěšnosti, postupy řešení neprospěchu a podpora žáků ve zlepšení, prevence neúspěchu,
- poradenství při řešení a prevenci sociálně patologických jevů – rodině a žákovi, postupy řešení ve spolupráci výchovného poradce a pedagogických pracovníků,
- poradenství v obtížných životních situacích žákům, rodičům v souvislosti s výchovou dětí,
- kariérové poradenství, volba školy,
- poradenství při integraci žáka se speciálními vzdělávacími potřebami, včetně žáků s odlišného kulturního prostředí a žáků se sociálním znevýhodněním,
- poradenství ke vzdělávání mimořádně nadaných žáků,
- metodická podpora učitelů v psychologických a speciálně pedagogických dovednostech při pedagogické práci s žáky,
- poskytování informací o dalších službách poradenských zařízení a spolupráce s dalšími odbornými institucemi.

Výchovný poradce a metodik prevence realizují konzultační hodiny pro rodiče podle individuální potřeby žáků a rodičů.

Kariérové poradenství

Výchovný poradce poskytuje kariérové poradenství žákům a rodičům žáků, ve spolupráci s třídním učitelem a vedením školy zajišťuje organizaci přihlašování a přestupu k dalšímu vzdělávání. Ve vzdělávací oblasti „Člověk a svět práce“ probíhá rozvoj žáků vzhledem k jejich profesnímu zaměření, sebepoznání, orientaci ve světě práce. Ve spolupráci s poradenskými zařízeními je vytvářena nabídka diagnostiky k zaměření žáka vzhledem k dalšímu vzdělávání a povolání, k dispozici žákům jsou informační materiály o středním školství a trhu práce.

Prevence sociálně patologických jevů

Metodik prevence vytváří ve spolupráci s pedagogickým týmem „Minimální preventivní program“ pro daný školní rok. Koordinuje jeho realizaci. Součástí prevence jsou metody výuky - otevřený dialog a vstřícný vztah učitele a žáka, intenzivní komunikace s rodiči atd. Prevence probíhá i v rámci výuky jednotlivých vzdělávacích oblastí i při realizaci průřezových témat.

Metodik a výchovný poradce jsou v kontaktu s oddělením péče o dítě a kurátorem pro děti a mládež a sdruženími poskytujícími služby v této oblasti. Škola monitoruje rizika sociálně patologických jevů a při varovných signálech koordinuje postup výchovný poradce, svolává setkání s rodiči, konzultace s žáky a nabízí podporu a poradenství. Škola spolupracuje s dalšími organizacemi v oblasti prevence soc. pat. jevů, využívá vybrané programy.

Psychologická péče

Na třídní učitele a výchovného poradce školy se mohou žáci kdykoli ve škole obrátit a požádat ho o konzultaci a podporu v obtížných psychosociálních situacích. Výchovný poradce školy pomáhá s řešením konfliktů mezi žáky, podporuje optimální komunikaci mezi rodiči, učiteli a žáky. Podporuje rozvoj pozitivních vztahů a řešení konfliktů v rámci třídy. Nabízí individuální pohovory rodičům v případě psychosociální krize v souvislosti s výchovou, péčí o děti, vztahem mezi rodičem a dítětem. Poskytuje konzultace a podporu učitelům v práci s žákem s potížemi v učení, v chování, ve vztahu k učiteli, k druhým lidem. Podává informace o dalších subjektech zajišťujících psychologickou a sociální péči. Odborná psychologická péče je pravidelně zajištěna psycholožkou z místní PPP.

3.6 Školní družina

Činnost školní družiny jako prvku zájmového vzdělávání je propojena ve velké míře s prací žáků při vyučování. Vychovatelky se seznámily s cíli školního vzdělávacího programu a aktivně se v rámci jednotlivých pracovních skupin zapojily do úprav tohoto programu. K propojování dochází zejména při realizaci projektového vyučování.

3.7 Výjezdy do zahraničí

Výjezdy do zahraničí jsou realizovány dle zájmu žáků a účelem je obohacení zdrojů informací pro žáky o jednotlivých regionech Evropy.

3.8 Zájmové kroužky

Škola nabízí pro žáky možnost navštěvovat kroužky se zaměřením sportovním, jazykovým, výtvarným a hudebním.

3.9 Řízení a organizace výuky

Ročníkové řízení a plánování

V organizaci vyučování je za základní jednotku považován ročník. Vzdělávací témata jsou plánována vždy společně pro celý ročník, na principu horizontálního propojení tříd v jednotlivých ročnících. Vyšší jednotkou je celá škola, kde vyučovací proces probíhá na principu vertikálního propojení ročníků. Třída je chápána jako intimní prostředí pro žáky, a to v míře, jakou podle věku potřebují.

Cílem je větší efektivita vzdělávacího procesu, využití potenciálu spolupráce žáků v ročníku a mezi ročníky, intenzivnější spolupráce pedagogů, účelná diferenciací a individualizace vyučovacího procesu.

Koordinace práce učitelů

Učitelé v ročníku a ve školních metodických skupinách společně plánují vyučovací proces a koordinují výuku jednotlivých vzdělávacích oblastí tak, aby výuka tvořila smysluplný celek. Učitelé společně připravují celoroční plán výuky, který je konkretizován do měsíčních plánů. Připravují a realizují ročníkové projekty.

Řízení a koordinace práce žáků

Do výuky je nejčastěji zařazována práce dětí ve skupinách. Práce ve skupinách má charakter kooperativního učení, projektového učení. V této části pracují žáci víceméně samostatně. Spolupráce, učení se jeden od druhého, zvyšuje efektivitu vzdělávání. Přínosem je vytváření různých skupin podle vzdělávacích potřeb žáka.

V rámci vybraných témat nebo projektů může být práce žáků plánována společně pro více tříd nebo ročníků (například společná práce na projektu, jehož výstupy jsou tvořeny výsledky dílčích úkolů, na kterých spolupracují žáci různých tříd nebo ročníků).

4 Klíčové kompetence

Získávání klíčových kompetencí je celoživotní, individuální proces, který slouží k rozvoji osobnosti. Souhrn vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot představují tyto klíčové kompetence:

- Kompetence komunikativní
- Kompetence k učení
- Kompetence k řešení problémů
- Kompetence občanské
- Kompetence sociální a personální
- Kompetence pracovní

Tyto klíčové kompetence zahrnují celé spektrum kompetencí přesahujících hranice jednotlivých odborností. Jsou výrazem schopností člověka chovat se přiměřeně situaci, v souladu sám se sebou, tedy jednat kompetentně. Proto se klíčové kompetence stávají základem školního vzdělávacího programu.

Veškeré klíčové kompetence žáci získávají a rozvíjejí prostřednictvím učiva. Předpokládáme, že všichni žáci nedosáhnou stejné úrovně ve stejném časovém úseku. Budou se lišit rychlostí a kvalitou zvládnutí jednotlivých dovedností, čemuž je i přizpůsoben systém hodnocení úrovně dosažených dovedností. Každý žák je bude zvládat svým individuálním tempem dle svého založení. Klíčové kompetence jsou úzce svázány s očekávanými výstupy předmětů, mohou prolínat. Ovšem některé dovednosti nelze zvládnout za 1 rok.

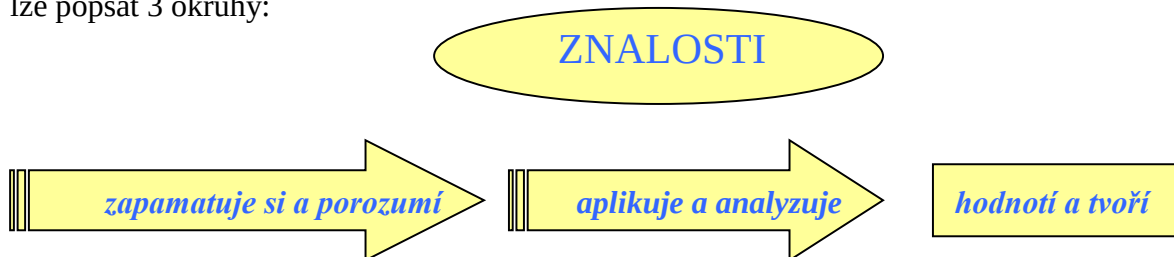
Protože očekávané výstupy předmětů řadíme do ročníků, uvádíme klíčové kompetence zvlášť.

Vedeme žáky postupnými kroky (zadávanými úkoly), aby uměli jednotlivé činnosti, které by vedly k uvedeným produktům (není důležité, jak složité jsou informace, ale podstatné je, co žák s nimi musí dělat a jak o nich má přemýšlet). Nejdůležitějšími otázkami v oblasti klíčových kompetencí jsou:

- co žák umí, když umí komunikovat, řešit problémy, učit se,...
- co žák zná, když zná ...
- co žák dokáže, když dokáže...
- v čem se orientuje, když se orientuje...

Využití Bloomovy taxonomie a schopnost ji použít pomáhá škole cíleně rozvíjet u žáků myšlení na všech úrovních.

Myšlenkové operace jsou přirozenou součástí klíčových kompetencí. Zjednodušeně je lze popsat 3 okruhy:

Akční slovesa odpovídají procesu myšlení. Například, aby žák zvládl hodnocení, musí zvládnout i analýzu, syntézu a bude mít i konkrétní znalosti a také porozumění.

Aktivní slovesa a klíčové kompetence

Jedná se o fáze kognitivního procesu (Bloomova taxonomie).

Znalost, pochopení (porozumění), aplikace (užití), analýza (rozložení), syntéza (složení), evaluace (hodnocení) a prezentace (smysl a účel práce).

1. znalost; co dělá žák, když

definuje, doplňuje, doplní, identifikuje, napíše, opakuje, pojmenuje, popíše, přiřadí, reprodukuje, seřadí, ví, vybírá, vybere, vyjmenuje, vymezí, určí, uvede, zná název, identifikuje, naučí se z paměti, recituje, definuje, pojmenuje, **zapamatuje si**

2. pochopení; co dělá žák, když

dokáže, charakterizuje, jinak formuluje, ilustruje, interpretuje, objasní, odhadne, opraví, použije, přeloží, převede, vyjádří vlastními slovy, vyjádří jinou formou, vyloží, vypočítá, zkontroluje, změří, udělá osnovu, vysvětlí a zdůvodní, dramatizuje, **porozumí**

3. aplikace; co dělá žák, když

aplikuje, demonstruje, diskutuje, interpretuje údaje, načrtne, navrhne, navrhuje, orientuje se, plánuje, použije, prokáže, registruje, řeší, uvede vztah mezi..., uspořádá, vyčíslí, vyzkouší, znázorní, zařadí, nalezne, vybere, vytvoří, zobecní, vyřeší, předvede, nakreslí, **vybavuje si informace a použije v nové situaci**

4. analýza; co dělá žák, když

analyzuje, najde principy uspořádání, porovná, provede rozbor, rozhodne, rozebere, rozpozná, rozliší, rozčlení, specifikuje, roztřídí, porovná, vysvětlí proč, ukáže jak, najde rozdíl, prozkoumá, vybere, **analyzuje, hledá složky složitějšího jevu**

5. syntéza; co dělá žák, když

formuluje závěry, generalizuje, kategorizuje, klasifikuje, kombinuje, modifikuje, napíše sdělení, zprávu, navrhne, organizuje, reorganizuje, shrne, vyvodí obecné závěry, tvoří, posoudí, vytváří hypotézu, píše, předvede, naplánuje, **tvoří na základě zkušeností a nových informací**

6. evaluace a prezentace; co dělá žák, když

argumentuje, obhájí, ocení, oponuje, podpoří (názory), posoudí, provede kritiku, prověří, srovná s normou, vyvrátí, uvede klady a zápory, zaujme stanovisko, zdůvodní, zhodnotí, dá do souvislosti, rozhodne, doporučí, pochválí, **hodnotí**

4.1 Kompetence komunikativní

DOROZUMÍ SE S OSTATNÍMI LIDMI A POROZUMÍ INFORMACÍM

Učitel zastává funkci pomocníka, poradce, iniciátora učební aktivity, který vytváří příznivé podmínky k rozvoji komunikace.

Učitel:

- vede žáky ke spisovné výslovnosti, kultivovanému vystupování a jednání; k souvislému projevu; k vzájemné komunikaci žáků
- umožňuje žákům vyjádřit svůj názor a klást otázky, prezentovat svou práci
- zadává úkoly přiměřené věku; úkoly umožňující spolupráci
- umožňuje žákům přístup k různým druhům informačních a komunikačních technologií a obrazovým materiálům
- zajímá se o názory, náměty a zkušenosti žáků

Učitel vede žáky tak, aby

- komunikovali v mluvené i v psané formě, rozuměli a reagovali na různé typy jednoduchých sdělení v různých situacích; vnímali a chápali různá jazyková sdělení
- naslouchali a rozuměli různým druhům promluv v různých komunikativních situacích, poradili si v běžných každodenních situacích
- četli s porozuměním různé druhy přiměřeně náročných textů, orientovali se v textech, výstižně reprodukovali hlavní myšlenky
- mluvili plynule, srozumitelně a spisovně o skutečnostech; vyjadřovali svůj názor, pocit
- samostatně, popř. s dopomocí zformulovali vlastní myšlenky ústně i písemně
- písemně (ústně) vyjadřovali vlastní myšlenky z vyslechnutého projevu nebo přečteného textu
- naslouchali druhým, nechali druhého domluvit, uváděli příklady, reagovali, zdůvodňovali
- rozuměli textům, záznamům, mapám, tabulkám, statistickým údajům, smluveným značkám
- využívali všech možností v získávání informací

Kritéria hodnocení pro kompetenci komunikativní I. a II. stupeň – žák:

- komunikuje a spolupracuje ve výuce
- zapojuje se do komunikace na školních i mimoškolních akcích
- dodržuje pravidla komunikace mezi spolužáky, s učiteli i ostatními dospělými ve škole
- vytvoří si vlastní názor a zformuluje ho
- argumentuje a obhájí vhodnou formou svůj názor, respektuje názory jiných
- vyhledává informace, pracuje s nimi a dále je sděluje
- účastní se tradičních akcí školy a podílí se na spoluvytváření programu

Hodnocení

<i>Známka 1 - výborně</i>
· vyjadřuje své myšlenky přesně, výstižně, jasně · účinně spolupracuje · aktivně se zapojuje do školních a mimoškolních aktivit; tradičních akcí školy · zformuluje vlastní názor a vhodně jej sdělí a obhájí, umí argumentovat, respektuje názory jiných · vybírá vhodné zdroje informací, získané informace využívá, zpracovává, poskytuje ostatním
<i>Známka 2 - chvalitebně</i>
· zformuluje své myšlenky a spolupracuje · zapojuje se do školních a mimoškolních aktivit, tradičních akcí školy · většinou zformuluje vlastní názor a sdělí jej, obhajuje, argumentuje; respektuje názory jiných · vybírá vhodné zdroje informací, získané informace využívá, zpracovává, poskytuje ostatním
<i>Známka 3 - dobře</i>
· nepřesně zformuluje své myšlenky a spolupracuje pod vedením učitele · občas se zapojuje do školních a mimoškolních aktivit, tradičních akcí školy · vlastní názor zformuluje většinou nepřesně; sdělí jej, snaží se jej obhajovat a argumentovat; ne vždy respektuje názory jiných · vybírá ne vždy vhodné zdroje informací, získané informace využívá a pracovává s dopomocí učitele, ostatním je zřídka poskytuje
<i>Známka 4 - dostatečně</i>
· s velkými obtížemi a velmi nepřesně formuluje své myšlenky a názory, málokdy spolupracuje · do školních a mimoškolních aktivit a tradičních akcí školy se většinou nezapojuje · vlastní názor zformuluje většinou nepřesně; sdělit jej mu dělá potíže, obhajovat a argumentovat většinou nezvládá · vybírá vhodné zdroje informací, získané informace využívá, zpracovává, poskytuje ostatním
<i>Známka 5 - nedostatečně</i>
· nezformuluje svůj názor, nespolečně pracuje · do školních a mimoškolních aktivit a tradičních akcí školy se nezapojuje ani s pomocí učitele · informace neumí samostatně vyhledávat, zpracovávat a využívat

4.2 Kompetence k učení

POUŽÍVÁ UČEBNÍ STRATEGIE

Učitel vytváří příznivé podmínky k osvojení učebních strategií tak, aby si žáci uvědomili důležitost vzdělávacího předmětu jako nástroje dalšího vzdělávání, jako zdroje dalšího osobního rozvoje.

Učitel:

- nabízí podněty k získávání informací
- klade otevřené otázky, zadává problémové úkoly
- učí žáky analyzovat různé situace
- seznamuje žáky s možnostmi různých postupů a vede je, aby si sami stanovili úkoly a postupy a ověřili si jejich správnost

- zařazuje metody, při kterých žáci sami docházejí k řešení a závěrům
- pracuje s chybou jako s vodítkem ke správnému řešení
- podporuje iniciativu žáků; jejich tvořivost; aktivitu při získávání informací z různých zdrojů
- učí žáky pracovat s dostupnými zdroji; hledat souvislosti; ověřovat si správnost svých řešení za využití veškeré dostupné techniky
- vytváří podmínky k praktickému ověřování, pozorování
- učí žáky posuzovat své pokroky v učení
- učí žáky vyjadřovat se, diskutovat, klást otázky, hodnotit
- vede žáky k sebehodnocení; k hledání pozitivních výsledků
- důsledně rozlišuje procesy učení a hodnocení
- zajímá se, jak žákům vyhovuje jeho způsob výuky
- motivuje žáka k lepším výsledkům; dává každému žákovi najevo očekávání úspěchu
- sleduje úspěšnost jednotlivých žáků a oceňuje jejich pokrok

Učitel vede žáky tak, aby:

- došlo k rozvoji jejich dovedností potřebných k osvojení učiva
- uměli organizovat, plánovat a řídit své učení – systematicky si vedli a ukládali informace
- aplikovali naučená pravidla pravopisu a vzájemně je propojovali; uváděli jevy a věci do souvislostí, propojovali poznatky do širších celků
- se naučili orientovat v dostupných materiálech, médiích a získávali potřebné informace
- docházelo k rozvoji jejich logického myšlení, zdůvodňovali svá tvrzení, dokládali je konkrétními příklady
- spojovali aktivně již poznané; hledali vlastní postupy a řešení; podle možností je prakticky ověřovali
- používali smluvené znaky, symboly a značky
- hodnotili to, co pozorují a co vidí
- upevňovali a poznávali smysl učení, navazovali na již poznané a využívali je
- se spisovně vyjadřovali, diskutovali, kladli otázky, vyjadřovali svůj názor
- hodnotili postup vlastní i druhých

Kritéria hodnocení pro kompetenci učení I. a II. stupeň – žák:

- čte s porozuměním a vyhledává informace
- formuluje vlastní závěry I. / získává vědomosti, zpracuje je v podobě předložené i v podobě získané; zformuluje vlastní závěry na základě vědomostí II.
- najde chyby, formuluje je a odstraňuje I. / identifikuje chyby, pojmenuje je a navrhne jejich odstranění II.
- při dlouhodobých úlohách vyhledává své vlastní způsoby řešení
- realizuje a předkládá své vlastní názory
- zhodnotí svoji práci I. / hodnotí své výsledky učení II.
- vytváří žakovská portfolia
- připravuje se k různým soutěžím

<i>Známka 1 - výborně</i>
· rozumí plně mluvenému i psanému textu; přesně vypráví obsah; zřetelně a plynule čte; vždy najde v textu odpověď na otázky I. / čte s porozuměním a pochopením textu oboru v plné míře II. · zformuluje vlastní závěry · identifikuje chyby, pojmenuje je a navrhne jejich odstranění
<i>Známka 2 - chvalitebně</i>
· vyhledává své vlastní způsoby řešení zadaných úloh; realizuje a předkládá své vlastní názory · umí zhodnotit svoji práci I. / hodnotí výsledky svého učení II. · připravuje se k různým soutěžím a soutěží · vytváří žákovská portfolia
<i>Známka 3 - dobře</i>
· nerozumí některým slovům a výrazům; nepřesně vypráví obsah textu; čte s občasnými chybami; s obtížemi vyhledává v textu odpověď na otázky · zformulovat vlastní závěry mu dělá problémy · chyby nachází a odstraňuje je s dopomocí učitele · vlastní způsoby řešení zadaných úloh nevyhledává; vlastní názory předkládá jen výjimečně · snaží se svoji práci objektivně zhodnotit I. / snaží se hodnotit výsledky svého učení II. · občas se připravuje k různým soutěžím · vytváří žákovská portfolia.
<i>Známka 4 - dostatečně</i>
· nerozumí některým slovům a výrazům; nepřesně vypráví obsah textu; čte s občasnými chybami; s obtížemi vyhledává v textu odpověď na otázky · zformulovat vlastní závěry mu dělá velké problémy · chyby nachází obtížně a odstraňuje je jen s dopomocí učitele · vlastní způsoby řešení zadaných úloh nevyhledává; vlastní názory nepředkládá · svoji práci neumí objektivně zhodnotit I. / hodnotit výsledky svého učení mu činí velké problémy II. · velmi zřídka se připravuje k různým soutěžím · vytváří žákovská portfolia jen s pomocí učitele
<i>Známka 5 - nedostatečně</i>
· nerozumí mnoha slovům a výrazům; obsah textu neumí vyprávět; čte s obtížemi; neumí vyhledávat v textu odpověď na otázky · neumí zformulovat vlastní závěry · chyby nenachází · vlastní způsoby řešení zadaných úloh nevyhledává; vlastní názory nepředkládá · svoji práci neumí zhodnotit, hodnotit výsledky svého učení neumí · nepřipravuje se k různým soutěžím

4.3 Kompetence občanské

DODRŽUJE SPOLEČNOSTÍ DOHODNUTÉ NORMY – PRAVIDLA

Učitel zastává funkci pomocníka, poradce, iniciátora učební aktivity a vytváří příznivé podmínky, aby kooperace a komunikace mezi žáky probíhala na základě předem

dohodnutých pravidel a norem společenského chování.

Učitel:

- umožňuje žákům, aby vzájemně sdělovali své pocity a názory
- zařazuje témata z reálného života, vychovává k občanství a demokracii
- podporuje pozitivní projevy chování a jednání
- vede žáky k toleranci individuálních odlišností
- navozuje modelové situace a nacvičuje s žáky řešení různých situací
- využívá besed, exkurzí, školních akcí
- vyžaduje dodržování pravidel, společenských norem a zákonů; umožňuje žákům podílet se na spoluvytváření pravidel
- vede žáky k odmítání násilí

Učitel vede žáky tak, aby:

- dodržovali společenské normy chování
- se seznámili s naším kulturním dědictvím a jeho významem
- chápali základní společenské normy
- respektovali přesvědčení druhých lidí
- reagovali zodpovědně podle dané situace
- chápali ekologické souvislosti

Kritéria hodnocení pro kompetenci občanskou I. a II. stupeň – žák:

- formuluje svá pravidla chování ve škole
- vytváří pravidla chování
- v reálných situacích respektuje a toleruje individuální rozdíly ve všech směrech
- v modelových situacích dokáže rozlišit, co je dobré a špatné
- formuluje důvody svého jednání a nese za ně odpovědnost
- diskutuje v komunitním kruhu a dodržuje jeho pravidla
- prokazuje průběžně, že chrání životní prostředí a pečuje o své zdraví
- třídí odpad, pečuje o prostředí školy, umí poskytnout první pomoc

1	2	3	4	5
VŽDY	ČASTO	OBČAS	NĚKDY	NIKDY

4.4 Kompetence pracovní

PLNÍ ZADANÉ ÚKOLY PODLE SVÉHO OSOBNOSTNÍHO MAXIMA

Učitel zastává funkci pomocníka, poradce, organizátora činností, při kterých žáci získávají informace z různých zdrojů (PC, časopisy, noviny, odborná literatura,...), naučí se plánovat a organizovat své pracovní činnosti.

Učitel:

- vede žáky ke správným způsobům užití nástrojů, pomůcek, materiálu; připravuje pro žáky situace, ve kterých si mohou vybrat
- vytváří pro žáky různé pracovní podmínky; vede žáky k plánování úkolů a postupů
- důsledně vyžaduje dodržování pravidel a vede žáky k odpovědnosti za své jednání a ochraně kulturních a společenských hodnot
- vede žáky k posuzování rizik, která mohou při práci nastat; k poskytnutí první pomoci

- umožňuje žákům prezentovat své výrobky
- vede žáky cíleně a systematicky k profesní orientaci; realizuje profesně zaměřené exkurze
- umožňuje diferencované výkony podle individuálních schopností
- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů; vzájemnou spolupráci žáků
- při hodnocení používá převážně stimulačních prvků
- zajišťuje, že studijní materiály a zdroje (i případné kompenzační pomůcky) jsou ve výuce žákům dostupné a v dostatečném počtu
- vyžaduje dokončování práce v dohodnuté kvalitě a termínech

Učitel vede žáky tak, aby:

- dodržovali hygienická pravidla
- si uměli připravit a udržovat učební a pracovní prostor
- účelně organizovali své pracovní činnosti
- naučili se vnímat své okolí a pomáhali tam, kde je potřeba
- používali bezpečně vybavení pracoven, uměli se chovat v daném prostředí a aktivně se přizpůsobovali změnám
- přistupovali k práci s ohledem na význam, kvalitu a využití v praxi; s ohledem na bezpečnost práce, zdraví a životní prostředí
- využívali získané informace i v jiných oblastech činnosti a uvědomovali si, že je lze využít i v reálném životě
- rozvíjeli své znalosti, využívali je i v jiných projektech
- prezentovali výsledky své práce

Kritéria hodnocení pro kompetenci pracovní I. a II. stupeň – žák:

- vyrobí vhodné pracovní pomůcky
- používá materiály, nástroje, a to bezpečně a účinně, a dodržuje vymezená pravidla
- samostatně tvoří pracovní postupy a vyhodnocuje je
- prokáže zájem a znalost oborů lidské činnosti (referáty, články, exkurze,...)

1	2	3	4	5
vyrobil bezchybně	vyrobil s drobnými nedostatky	vyrobil s nedostatky	vyrobil se značnými nedostatky	nezvládl vyrobít

4.5 Kompetence k řešení problémů

NALÉZÁ VHODNÉ POSTUPY PRO VYŘEŠENÍ PROBLÉMU

Učitel zabezpečuje vyváženost mezi řízenými činnostmi a předem připravenou posloupností dílčích kroků a činnostmi vyplývajících ze spontánního rozhodování žáků. Vede žáky k tomu, aby uměli zaujímat stanoviska, hledat řešení, vyjádřit a obhájit svůj názor.

Učitel

- ukazuje žákům, jak mají formulovat hypotézy a jak mají ověřovat jejich pravdivost pokusem či pozorováním
- klade otevřené otázky, zadává problémové úlohy či úlohy rozvíjející tvořivost
- využívá všechny vhodné příležitosti k objevování, experimentování - situace, kde se žáci snaží řešit problém
- navozuje modelové situace, používá i netradiční úlohy testů (Klokan, Kalibro, Scio, Cermat,...)

- vede žáky k využívání různých zdrojů informací, k ověřování jejich pravdivosti
- volí strategie a techniky pro rozvíjení skupinového a kooperativního učení
- při řešení problémových situací klade důraz na osobní vztah žáků k danému úkolu, na jejich individuální schopnosti a dovednosti
- umožňuje žákům pracovat s materiály a zdroji, v nichž si mohou ověřit správnost svého řešení
- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení

Učitel vede žáky tak, aby:

- používali vlastní úsudek a myšlení při řešení reálných situací
- orientovali se v různých zadáních problémových úkolů
- využívali zpětnou vazbu, aby samostatně zhodnotili správnost svých kroků
- viděli problémy, uměli je formulovat, vycházeli z reálu
- vyhledávali informace k řešení problému, a to v tištěné nebo elektronické podobě
- využívali svá pozorování
- uměli způsoby řešení aplikovat i na jiné příklady
- dokázali naplánovat řešení, vytvořit si plán, odhadnout výsledky a vyhledávat i jiná řešení
- spolupracovali, pomáhali

Kritéria hodnocení pro kompetenci k řešení problémů I. a II. stupeň – žák:

- výstižně formuluje podstatu problému a pokládá správné otázky
- hledá různá řešení problému, svoje řešení dovede obhájit a zdůvodnit
- je vytrvalý, dokončí svoji práci
- v případě potřeby vyhledává odbornou pomoc
- řeší problémové situace
- zúčastňuje se organizování školních aktivit

1	umí vyhledat odbornou pomoc, v nabídce se orientuje, bezpečně rozliší a použije vhodnou možnost odborné pomoci
2	umí vyhledat odbornou pomoc, nemá úplný přehled o možné nabídce, nevyužije všechny vhodné možnosti
3	umí odbornou pomoc vyhledat s pomocí, nemá přehled o možné nabídce, využívá omezeně nabízené možnosti
4	i s pomocí vyhledává odbornou pomoc obtížně, nemá přehled o možné nabídce, využívá ji jen při stálé dopomoci
5	neumí vyhledat odbornou pomoc, nemá přehled o možné nabídce, nevyužívá nabízené možnosti

4.6 Kompetence sociální a personální

DOHODNE SE O PRÁCI, JEJÍM PRŮBĚHU A VÝSLEDKÁCH, POCHOPÍ DRUHÉHO A POMŮŽE MU

Učitel zastává funkci pomocníka, poradce, iniciátora učební aktivity, který vytváří příznivé podmínky k rozvoji komunikace a kooperace mezi žáky tak, aby vedla žáky k vzájemné pomoci, k ohleduplnosti a toleranci, k chápání potřeb a stanovisek druhého člověka. Vede žáky k poznatku, že jazyk je bohatý a mnohotvárný prostředek k získávání a

předávání informací, ale je i prostředkem k vyjádření potřeb i prožitků žáka a sdělování názorů.

Učitel:

- zadává úkoly vhodné k řešení ve skupině
- předkládá různé varianty a umožňuje žákům navrhnout různé varianty řešení úkolů
- přiděluje žákům různé role, upozorňuje na dodržování pravidel
- vede žáky k plánování a využívání svých životních zkušeností
- vytváří situace, kdy si žáci pomáhají, vzájemně se hodnotí, prezentují výsledky své práce; vyměňují si zkušenosti
- vyzdvihuje kladný přístup k práci
- vytváří prostor k výměně názorů, pocitů, k prodiskutování odlišných názorů

Učitel vede žáky tak, aby:

- dodržovali dohodnutá pravidla soužití skupiny (školní řád) a základní morální priority
- diskutovali v kolektivu o daném problému a hledali cesty řešení
- pracovali ve skupině, tolerovali pravidla společné práce
- respektovali práci druhých a dokázali pomoci
- diskutovali, rozuměli druhým, uměli poslouchat, vhodně reagovat a snažili se poučit se od druhých
- uvědomovali si svoji cenu a uměli se chovat ve skupině
- využívali efektivně své životní zkušenosti

Kritéria hodnocení pro kompetenci sociální a personální I. a II. stupeň – žák:

- je zdvořilý a jedná společensky správně
- názory obhájí vhodným způsobem
- nechá domluvit druhé
- naslouchá, nezvyšuje hlas
- nevyvolává konflikty
- nereaguje na slovní provokaci
- poděkuje, poprosí a pomůže
- vhodným způsobem zdraví
- netoleruje projevy šikany
- neobtěžuje druhé hlukem
- dodržuje daná pravidla
- nepoužívá vulgarismy
- nepoškozuje nikoho a nic

1	2	3	4	5
VŽDY	ČASTO	OBČAS	NĚKDY	NIKDY

4.7 Profil žáka po 5. ročníku:

- zdvořile vystupuje a jedná
- utváří si vlastní postoje
- přiznává chybu, omluví se
- dodržuje pravidla a společenské normy chování

- začíná rozpoznávat názory a postoje ohrožující lidskou důstojnost, zdraví,...
- poznává své duševní a fyzické schopnosti a možnosti
- váží si a chrání život svůj i cizí; dodržuje zásady zdravého způsobu života
- chová se ohleduplně k lidem, k přírodě a poznává význam zdravého životního stylu
- začíná se orientovat ve světě informací
- rozšiřuje si slovní zásobu a pojmenovává pozorované skutečnosti
- osvojuje si schopnost pracovat ve skupině
- rozvíjí svou schopnost logického a tvořivého myšlení
- rozvíjí své pracovní návyky, pracovní postupy

4.8 Profil žáka po 9. ročníku

- zvládá běžná pravidla mezilidské komunikace; vystupuje kultivovaně
- rozvíjí pozitivní vztah k jazyku v rámci interkulturní komunikace
- samostatně získává informace z různých zdrojů
- samostatně řeší problémy, kriticky uvažuje
- prakticky uplatňuje získané poznatky a dovednosti
- pracuje v kolektivu, zapojuje se do diskuse, obhájí své názory
- kriticky hodnotí výsledek svého učení
- při řešení problémů užívá logické úvahy
- pracuje s informacemi
- je tolerantní ke všem národům, etnikům
- respektuje kulturní či jiné odlišnosti lidí, skupin i společenství
- orientuje se v aktuálním dění v ČR, EU a ve světě
- rozlišuje názory a postoje ohrožující lidskou důstojnost nebo odporující základním principům demokratického soužití
- chápe nutnost vědomého rozvíjení své osobnosti
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy
- propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích předmětů
- formuluje závěry na základě pozorování a pokusů
- aplikuje poznatky v praxi
- chová se zodpovědně v krizových situacích
- úkoly řeší tvořivě; uplatňuje estetické cítění, představivost, originalitu
- uvědomuje si význam všech druhů umění
- chápe zdraví jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody
- má kritický postoj k návykovým látkám, násilí, šikaně či jinému nežádoucímu chování člověka

5 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (Od 1. 9. 2016 řeší Dodatek k ŠVP č.2)

opírá se o:

- Zákon 561/2004 Sb., ze dne 4. 9. 2004 o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) ve znění pozdějších novel
- Vyhlášku MŠMT ČR č. 73/2005 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných ve znění pozdějších novel
- Individuální vzdělávací plány
- Informace MŠMT č. j. 14 453/2005-24 k zabezpečení vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami s podporou asistence
- Vzdělávání žáků se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním se uskutečňuje v samostatných třídách, odděleních nebo studijních skupinách s upravenými vzdělávacími programy; formou individuální integrace do běžných tříd

Pro úspěšné vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním je potřebné zabezpečit tyto podmínky:

- individuální nebo skupinovou péči
- pomoc asistenta pedagoga
- menší počet žáků ve třídě
- odpovídající metody a formy práce
- specifické učebnice a materiály
- pravidelnou komunikaci a zpětnou vazbu

5.1 Zásady práce s dítětem se specifickou poruchou učení:

- respektujeme zvláštnosti žáka
- včasně poskytujeme speciální pomoc a zaměřujeme se dle rad prof. Matějčka na:
 - trpělivost, klid a optimistický výhled do budoucnosti
 - nešetřit pochvalou, oceněním za dobré výkony a za projevenou snahu
 - nedopustit, aby se dítě naučilo něco chybně, spolupracovat s dítětem a s rodinou
 - pracovat s dítětem málo, ale často – doporučení rodině
 - pracovat s dítětem pokud možno za dokonalého soustředění
 - využívat zájmu dítěte
 - umožnit dítěti se dostatečně pohybovat
 - nepřipustit vzniku pocitu méněcennosti
 - vyloučit při práci všechny rušivé momenty
 - výkony hodnotit spravedlivě
 - vytvořit ovzduší spolupráce
 - navázat spolupráci s rodinou, lékařem a poradenským pracovištěm
 - pomáhat dítěti vhodně volit budoucí zaměstnání
 - sledovat změny příslušných legislativních materiálů
- poskytujeme speciální pedagogickou péči, individuální dyslektickou nápravu
- zajišťujeme vhodné kompenzační pomůcky
- v případě potřeby doporučujeme rodičům další odbornou péči neurologů, psychiatrů,...

5.2 Zásady práce s dítětem dlouhodobě nemocným a s dětmi s tělesnou vadou:

- vycházíme z typu postižení
- jsme si vědomi možnosti závažných komplexů méněcennosti a z nich vycházejících obranných mechanismů (agrese, únik)
- respektujeme zvýšenou unavitelnost a např. odlišný stravovací a pitný režim u dlouhodobě nemocných
- při delší komunikaci s člověkem na vozíčku dbáme, aby naše obličeje byly ve stejné výši
- postiženého zbytečně nevyčleňujeme ze skupinových pohybových aktivit, vymyslíme mu důstojnou roli
- na doporučení odborných pracovníků a podle možností školy zajišťujeme péči pedagogického asistenta; popř. umožňujeme osobnímu asistentovi pobyt v době vyučování ve škole

5.3 Zásady práce s jedincem se zrakovou vadou:

- na základě diagnostiky vnímání světa zrakově postiženého se snažíme o maximální vcítění do jeho situace
- přicházíme-li k postiženému, ohlásíme se mu hlasem
- k postiženému přicházíme s klidem, nepřenášíme na něj své obavy
- dáváme najevo lásku, poskytujeme pocit bezpečí, ale dáváme najevo i nesouhlas
- cíleně vedeme postiženého k samostatnosti, přehnaná péče vede k pasivitě
- při komunikaci s postiženým odstraníme rušivé zvukové podněty
- taktilním kontaktem a řečovým doprovodem umožňujeme zrakově postiženému dítěti s pocitem jistoty objevovat svět
- přiměřeně rozvíjíme zbytky zraku
- nevyhýbáme se slovům souvisejícím se zrakovou vadou
- nepřestavujeme věci v okolí postiženého
- podle možností zajišťujeme kompenzační pomůcky

5.4 Zásady práce s dítětem se sluchovou vadou:

- postiženého neoslovujeme zezadu nebo ze strany, zajistíme dobrou viditelnost našeho obličeje
- při rozhovoru odstraníme všechny další zdroje zvuku
- navážeme dobrý osobní kontakt, ujasníme si, jakým způsobem je postižený schopen komunikovat
- u nedoslýchavých dodržujeme vzdálenost maximálně 1 metr, aby postižený mohl vnímat i sluchem
- nechodíme po třídě – dobrá viditelnost úst
- při nepochopení nabídneme možnost zopakování bez projevů netrpělivosti
- naše výslovnost musí být zřetelná, ne však přehnaná, řečové tempo volnější, ne však pomalé
- mezi větami děláme krátké pauzy, věty volíme kratší, slovní zásobu jednodušší
- přihlížíme také k unavitelnosti
- respektujeme technické podpůrné prostředky

5.5 Zásady práce s dítětem s vadou řeči:

- vycházíme z typu poruchy (poruchy neurotické, poruchy plynulosti, poruchy artikulace)
- nenutíme k verbálním projevům před skupinou
- uvědomujeme si, že logopedická péče má význam v každém věku
- podporujeme zdravý vývoj řeči
 - sledujeme vývoj řeči (zejména u 1. ročníků)
 - respektujeme věk dítěte
 - chválíme nejen výkon, ale i snahu
 - budujeme sebepojetí dítěte (předcházení komplexu méněcennosti)

5.6 Zásady práce s dítětem s LMD, ADHD

- předem stanovíme pravidla a výchovné prostředky (odměny a tresty) a snažíme se být opravdu důslední
- pokud možno reagujeme vždy klidně, bez hněvu, mluvíme pomalu
- všímáme si každého pozitivního chování dítěte, jakkoliv nepatrného a chválíme jej
- předpokladem pozitivního vývoje je úzká spolupráce s rodinou a příslušným školským poradenským pracovištěm
- zajišťujeme vhodnou a častou relaxaci těchto dětí

5.7 Zásady práce s dítětem se sociálním znevýhodněním

- formou doučování a zvýšenou spoluprací je postupně odstraňována nedostatečná znalost vzdělávacího jazyka u dětí ze sociálně, kulturně a jazykově odlišného prostředí
- pomáháme těmto dětem budovat jejich vlastní identitu, která vychází z jejich původního prostředí

5.8 Zásady práce s dětmi mimořádně nadanými

- škola vyhledává ve spolupráci s Pedagogicko-psychologickou poradnou talent a mimořádné nadání žáků – vypracovává se individuální vzdělávací plán

- výuka mimořádně nadaných žáků vyžaduje individuální přístup v tom smyslu, že učitelé respektují osobnostní i zdravotní zvláštnosti těchto žáků – vypracovává se individuální vzdělávací plán

- v rámci výuky je zařazována práce v diferencovaných skupinách podle nadání žáků
- je pro ně připravována a zadávána školní práce, která odpovídá a rozvíjí úroveň jejich dovedností v oblasti jejich nadání
- nadaní žáci individuálně nebo skupinově navštěvují vybrané bloky výuky
- jsou vytvářeny skupiny žáků s talentem pro určitou výukovou oblast napříč ročníkem
- jsou umožněny a podporovány kontakty a spolupráce se středními a vysokými školami

6 Začlenění průřezových témat

Průřezová témata jsou realizována formou integrace do vyučovacích předmětů. Přesné začlenění je rozpracováno v učebních osnovách jednotlivých předmětů.

Používané zkratky pro průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova	OSV
- Výchova demokratického občana	VDO
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	EGS
- Multikulturní výchova	MKV
- Environmentální výchova	EV
- Mediální výchova	MDV

Používané zkratky vyučovacích předmětů:

- Český jazyk a literatura	Čj
- Anglický jazyk	Aj
- Německý jazyk	Nj
- Ruský jazyk	Rj
- Matematika	Ma
- Informatika	In
- Prvouka	Prv
- Přírodověda	Přd
- Přírodopis	Př
- Vlastivěda	Vl
- Hudební výchova	Hv
- Výtvarná výchova	Vv
- Tělesná výchova	Tv
- Pracovní činnosti	Pč
- Dějepis	Dě
- Občanská výchova	Ov
- Fyzika	Fy
- Chemie	Ch
- Zeměpis	Ze
- Výchova ke zdraví	Vz

6.1 Osobnostní a sociální výchova

1. Osobnostní a sociální výchova										
Tematické okruhy	1. stupeň					2 stupeň				
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
OSOBNOSTNÍ ROZVOJ										
Rozvoj schopností a	Ma	Čj	Čj	Čj	Čj	Vv	Vv	Hv	In	

1. Osobnostní a sociální výchova									
Tematické okruhy	1. stupeň					2 stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
poznávání	Čj Prv Hv Vv Pč Tv	Ma Vv Prv Hv	Ma Prv	Ma Aj Hv Vv Pč Tv Přd Vl	Ma Aj Hv Vv Pč Tv	Pč Čj Tv Ze Ma Fy	Pč Nj Rj Tv Ze Ma	Vv Pč Čj Nj Rj Tv Ze Ma	Hv Pč Ov Nj Rj Tv Ze Ma
Sebepoznání a sebepojetí	Prv Tv	Tv M Vv Prv Hv	Vv Hv Prv	Aj Tv Př	Čj Vv Tv	Vv Čj Tv Vz	Vv Ov Nj Tv Vz	Nj Rj Tv Vz Př	Vv Nj Tv Vz
Seberegulace a sebeorganizace	Tv Vv	Tv Vv Prv Hv	Tv Hv Vv	Ma Přd	Hv Vv	Ov Tv Vz Ma	Nj Rj Tv Vz Ma Fy	Nj Rj Tv Vz Ma	Čj Ov Nj Rj Tv Vz Ma
Psychohygiena		Vv Prv Hv	Vv Hv	Pč	Vv Přd	Ov Tv Vz	Nj Rj Tv Vz	Př Ov Nj Rj Tv Vz	Nj Rj Tv Vz
Kreativita	Hv Vv Pč	Pč M Vv Hv	Aj	Čj Ma Aj Hv Vv Pč Tv	Čj M Aj Hv Vv Pč	In Vv Hv Pč Tv Ze Ma	In Vv Hv Pč Ma Nj Rj Tv Ze	In Hv Pč Nj Tv Ze Ma	In Pč Hv Vv Nj Rj Tv Ze Ma
SOCIÁLNÍ ROZVOJ									
Poznávání lidí	Prv Tv	Vv Prv		Aj	Tv Př Vl	Vz	Hv Vv Nj Rj Ze Vz	Hv Ov Nj Rj Ze Vz	Hv Nj Rj Ze Vz
Mezilidské vztahy	Ma Čj Tv	Tv Ma Vv Prv Hv	Tv	Tv	Ma Vv Tv Přv Vl	Pč Ov Dě Tv Vz	Pč Čj Ov Nj Rj Ze Tv Vz	Pč Nj Rj Ze Tv Vz Př	Pč Nj Rj Ze Tv Vz
Komunikace	Ma Čj Pč	Čj M Pč	Čj Ma	Čj Aj Tv	Čj Aj Tv	Vv Pč Ov	In Nj Tv	In Pč Nj	In Vv Pč

1. Osobnostní a sociální výchova									
Tematické okruhy	1. stupeň					2 stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
		Tv Ma Vv Prv		Vv		Tv Aj Vz Ma	Aj Rj Vz Ma	Tv Aj Rj Vz Ma	Nj Tv Aj Rj Vz Ma
Kooperace a kompetice		Ma Vv Prv	Ma	Ma Vv Pč Tv	Ma	Pč Dě Tv Fy	Pč Tv	Vv Pč Tv	In Pč Nj Rj Tv
MORÁLNÍ ROZVOJ									
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Ma Čj Pč	Čj Ma Vv Prv		Ma Prv	Čj Ma	Pč Ov Tv Vz Ma	Pč Tv Vz Ma	Vv Pč Tv Vz Ma Fy	Pč Tv Ze Vz Ma
Hodnoty, postoje, praktická etika	Hv	Ma Vv Prv		Čj Pč		Hv Tv Vz	Tv Ze Vz	Hv Ov Tv Ze Vz	Hv Tv Vv Tv Ze Vz

6.2 Výchova demokratického občana

2. Výchova demokratického občana									
Tematické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Občanská společnost a škola	Ma Hv	Čj Ma Vv Prv Hv	Čj Prv Vv Hv Ma	Aj Vl	Čj Vl Vv	Ov Vz	Ov	Ov	Ov
Občan, občanská společnost a stát		Ma Vv Prv	Prv Aj	Vl	Vl	In Dě Vz Ov	In Dě Vz Ov	In Pč Čj Dě Ze Vz	In Pč Čj Dě Ze Vz
Formy participace občanů v politickém životě				Vl	Vl	Ov	Dě	Ov Ze	Čj Ov Dě Ze
Principy demokracie jako	Ma	Prv	Prv	Vl	Vl	Pč	Dě	Ze	Čj

2. Výchova demokratického občana									
Tematické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
formy vlády a způsobu rozhodování	Vv					Ov Dě Ov	Ze Ov		Ov Dě Ov Ze

6.3 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech									
Tematické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Evropa a svět nás zajímá	Hv Vv	Vv	Hv Vv Aj Pč	Čj Aj Ma Aj	Čj Aj Pč Vl	In Čj Ov Dě	In Vv Čj Ov Dě Nj Ze Aj Vz	In Vv Pč Čj Ov Dě Nj Ze Aj Fy	In Pč Ov Dě Nj Ze Aj Fy
Objevujeme Evropu a svět		Vv	Aj Ma Čj	Čj Aj Pč Vl	Čj Aj Pč Vl	Čj Ov Dě	Dě Nj Rj Ze	Dě Nj Rj Ze Ma Př	Čj Dě Nj Rj Ze Ma
Jsme Evropané		Vv	Aj	Aj Hv	Vl	Hv Vv	Hv Vv Nj Fy	Hv Vv Nj Ze	Hv Vv Dě Nj Rj Ze Fy

6.4 Multikulturní výchova

4. Multikulturní výchova		
Tematické okruhy	1. stupeň	2. stupeň

4. Multikulturní výchova									
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Kulturní difference		Čj Hv		Vv Čj Aj Hv	Vv Čj Aj	Hv Dě Aj	Hv Dě Nj Ze Aj	Hv Nj Ze Aj	Hv Ov Nj Ze Aj
Lidské vztahy	Prv	M Prv Hv	Tv Čj Prv Pč	Pč Tv	Hv Pč Tv	Pč Čj Ov Vz	Pč Čj Ov Nj Ze Vz	Pč Čj Ov Nj Ze Vz Př	Pč Čj Ov Dě Nj Ze Vz Př
Etnický původ			Vv	Tv	Vv Tv	Dě	Hv Nj Rj Ze	Pč Nj Rj Př Ze	Hv Nj Ze
Multikulturalita			Aj	Aj	Aj Hv		In Vv Nj Rj Ze	In Dě Nj Rj Ze	Ov Nj Rj Ze
Princip sociálního smíru a solidarity				Vv Tv			Vz	Ov Dě Nj Rj Ze	Dě Nj Rj Ze

6.5 Environmentální výchova

5. Environmentální výchova									
Tematické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Ekosystémy		Prv	Prv	Přd	Přd	Ov Př	Př	Př	Př Vv Ze
Základní podmínky života	Prv	Ma Prv	Prv	Aj Přd	Pč Přd	Př Pč Ov Dě Vz	Hv Ov Vz Fy	Ov Vz Fy	Př Ze Vz Fy
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Ma Čj Prv Vv Pč	Prv	Prv Vv	Čj Ma Aj Pč Přd	Čj Ma Vv Pč Přd	Vv Pč Čj Tv Př	Vv Pč Dě Tv Vz Ma	Pč Čj Dě Nj Rj Tv	In Př Pč Ov Nj Rj

5. Environmentální výchova									
							Fy Př	Ma Fy Př	Tv Ze Ma Fy
Vztah člověka k prostředí	Ma Čj Prv Tv Hv Vv Pč	Pč Ma Prv	Prv Pč Ma	Ma Aj Vv Pč Tv Přd Vl	Čj Ma Aj Vv Pč Tv Přd Vl	Čj Ov Dě Tv Ze Fy Př	Hv Vv Dě Tv Př	Vv Dě Nj Rj Tv Př	In Př Hv Vv Čj Dě Nj Rj Tv Ze Fy

6.6 Mediální výchova

6. Mediální výchova									
Tematické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
TEMATICKÉ OKRUHY RECEPTIVNÍCH ČINNOSTÍ									
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	Čj	Čj	Čj	Čj Aj	Čj Aj Pč Vl	Čj	In Fy Čj	In Nj Rj Ze Čj	In Dě Nj Rj Ze Čj
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality				Tv Přd	Tv Přd	In Čj Vz	In Hv Čj Ze	In Čj Nj Ze Př	In Hv Čj Dě Nj Ze
Stavba mediálních sdělení					In	Čj	Čj Nj	Čj Nj Rj	In Ov Dě Čj Nj
Vnímání autora mediálních sdělení	Čj	Čj	Čj	Čj Vv		Čj	Čj	Čj Nj	In Dě Čj Nj Rj
Fungování a vliv médií ve	Vv	Ma	Vv	Pč		Vv	Hv	Nj	Ov

6. Mediální výchova									
společnosti	Hv Pč	Prv Hv	Hv			Hv Ov	Nj Ov	Rj Ov	Dě Nj Fy
TEMATICKÉ OKRUHY PRODUKTIVNÍCH ČINNOSTÍ									
Tvorba mediálního sdělení				Vl	In	Vv Čj Aj Vz Ov	Vv Čj Nj Aj Vz Ov	Čj Nj Aj Vz Ov	Čj Nj Aj Vz Ov
Práce v realizačním týmu		Ma Prv Vv	Vv Pč	Vv		Pč Čj Ov Dě Tv Aj	Pč Čj Ov Dě Nj Rj Tv Ze Př Aj	Pč Čj Ov Dě Nj Tv Rj Ze Aj Př	Vv Pč Čj Ov Dě Nj Rj Tv Ze Aj

7 Učební plán

7.1 Učební plán 1. stupeň

7.1.1 Třídy s rozšířenou výukou hudební výchovy

(ukončeno ve školním roce 2014/2015)

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	z toho disponibilní	celkem
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	8	9	9	8	7	6	41
	Anglický jazyk	0	0	3	3	3	0	9
Matematika a její aplikace	Matematika	5	5	5	5	5	5	25
Informační a komunikační technologie	Informatika	0	0	0	0	1	0	1
Člověk a jeho svět	Prvouka	1	2	2	0	0	0	5
	Přírodověda	0	0	0	1	2	0	3
	Vlastivěda	0	0	0	2	2	0	4
Umění a kultura	Hudební výchova	2	2	2	2	2	3	10
	Výtvarná výchova	1	1	1	1	1	0	5
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	0	10
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	0	5
	Celkem	20	22	25	25	26	14	118
Nepovinný předmět	Hra na flétnu	1	1	1	1	1	0	5

7.1.2 Třídy

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	z toho disponibilní	celkem
<i>Jazyk a jazyková komunikace</i>	Český jazyk a literatura	9	10	10	8	7	9	44
	Anglický jazyk	0	0	3	3	3	0	9
<i>Matematika a její aplikace</i>	Matematika	5	5	5	5	5	5	25
<i>Informační a komunikační technologie</i>	Informatika	0	0	0	0	1	0	1
<i>Člověk a jeho svět</i>	Prvouka	1	2	2	0	0	0	5
	Přírodověda	0	0	0	1	2	0	3
	Vlastivěda	0	0	0	2	2	0	4
<i>Umění a kultura</i>	Hudební výchova	1	1	1	1	1	0	5
	Výtvarná výchova	1	1	1	2	2	0	7
<i>Člověk a zdraví</i>	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	0	10
<i>Člověk a svět práce</i>	Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	0	5
	Celkem	20	22	25	25	26	14	118

7.2 Učební plán 2. stupeň

(Výuka ukončena 2012/2013)

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	6. r.	7. r.	8. r.	9. r.	z toho disponibilní	celkem
<i>Jazyk a jazyková komunikace</i>	Český jazyk	5	5	4	5	4	19
	Cizí jazyk Aj	3	3	3	3	0	12
	Další cizí jazyk Rj/Nj	0	2	2	2	6	6
<i>Matematika a její aplikace</i>	Matematika	4	4	5	5	3	18
<i>Komunikační technologie</i>	Informatika	1	1	1	1	3	4
<i>Člověk a společnost</i>	Dějepis	2	2	2	2	0	8
	Občanská výchova	1	1	1	1	1	4
<i>Člověk a příroda</i>	Fyzika	1	2	2	2	1	7
	Chemie	0	0	2	2	0	4
	Přírodopis	2	2	1	2	2	7
	Zeměpis	2	2	2	1	1	7
<i>Umění a kultura</i>	Hudební výchova	1	1	1	1	0	4
	Výtvarná výchova	2	2	1	1	0	6
<i>Člověk a zdraví</i>	Výchova ke zdraví	1	0	1	1	1	3
	Tělesná výchova	2	2	2	2	0	8
<i>Člověk a svět práce</i>	Pracovní činnosti	2	1	1	1	2	5
<i>Rozšiřující oblast</i>	Volitelný předmět	0	0	0	1	0	6
	Celkem	29	30	31	32	24	122

**UČEBNÍ PLÁN – 2. stupeň, 6. – 9. ročník
2013/2014**

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	6.r.	7.r.	8.r.	9.r.	z toho disponibilní	celkem
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	5	5	4	5	4	19
	Cizí jazyk Aj	3	3	3	3	0	12
	Další cizí jazyk Nj/Rj	0	2*	2	0	4	4
	Další cizí jazyk Nj/Rj zač.	0	0	3	0		
Matematika a její aplikace	Matematika	4	4	5	5	3	18
Komunikační technologie	Informatika	1	1	1**	1	3	4
Člověk a společnost	Dějepis	2	2	2	2	0	8
	Občanská výchova	1	1	1	1	1	4
Člověk a příroda	Fyzika	2	2	2	2	1	8
	Chemie	0	0	2	2	0	4
	Přírodopis	2	2	1	2	2	7
	Zeměpis	2	2	2	1	1	7
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	0	4
	Výtvarná výchova	2	2	1	1	0	6
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	1	0	1	1	1	3
	Tělesná výchova	2	2	2	2	0	8
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1	1	1	1	2	4
Rozšiřující oblast	Volitelný předmět	0	0*	0	2	2	2
	Celkem	29	30	31	32	24	122

*všichni mají NjneboRj2 hod,

** jen skupina Nj

2014/2015

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	6.r.	7.r.	8.r.	9.r.	z toho disponibilní	celkem
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	5	5	4	5	4	19
	Cizí jazyk Aj / Nj	3	3	3	3	0	12
	Další cizí jazyk Nj/Rj	0	2*	2*	2	6	6
	Další cizí jazyk Rj zač.	0	0	0	3		
Matematika a její aplikace	Matematika	4	4	5	5	3	18
Komunikační technologie	Informatika	1	1	1	1**	3	4
Člověk a společnost	Dějepis	2	2	2	2	0	8
	Občanská výchova	1	1	1	1	1	4
Člověk a příroda	Fyzika	2	2	2	2	1	8
	Chemie	0	0	2	2	0	4
	Přírodopis	2	2	1	2	2	7
	Zeměpis	2	2	2	1	1	7
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	0	4
	Výtvarná výchova	2	2	1	1	0	6
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	1	0	1	1	1	3
	Tělesná výchova	2	2	2	2	0	8
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1	1	1	1	2	4
Rozšiřující oblast	Volitelný předmět	0	0*	0*	0	0	0
	Celkem	29	30	31	32	24	122

*všichni mají NjneboRj2 hod,

** jen skupina Nj

od 2015/2016

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	6.r.	7.r.	8.r.	9.r.	z toho disponibilní	celkem
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	5	5	4	5	4	19
	Cizí jazyk Aj / Nj	3	3	3	3	0	12
	Další cizí jazyk Nj/Rj *	0	2	2	2	6	6
	Další cizí jazyk Rj zač.	0	0	0	0		
Matematika a její aplikace	Matematika	4	4	5	5	3	18
Komunikační technologie	Informatika	1	1	1	1	3	4
Člověk a společnost	Dějepis	2	2	2	2	0	8
	Občanská výchova	1	1	1	1	1	4
Člověk a příroda	Fyzika	2	2	2	2	1	8
	Chemie	0	0	2	2	0	4
	Přírodopis	2	2	1	2	2	7
	Zeměpis	2	2	2	1	1	7
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	0	4
	Výtvarná výchova	2	2	1	1	0	6
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	1	0	1	1	1	3
	Tělesná výchova	2	2	2	2	0	8
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1	1	1	0	2	3
Rozšiřující oblast	Volitelný předmět	0	0*	0*	1	0	1
	Celkem	29	30	31	32	24	122

*všichni mají Nj nebo Rj 2 hod

Poznámky k učebnímu plánu 2. stupně

Rozšiřující oblast	Volitelný předmět
	Konverzace Aj / Nj
	Seminář společenskovední
	Volitelný německý jazyk
	Praktická cvičení z Př
	Praktická cvičení z Fy
Průřezová témata	Zařazena do předmětů

Na 2. stupni jsme posílili hodinovou dotaci v rámci povinných vyučovacích předmětů o 18 hodin. Vzhledem k všeobecnému rozhledu žáků, náročnosti učiva a kontinuity na dalších vzdělávacích stupních jsme zvýšili dotaci učební oblasti Jazyk a jazyková komunikace, Matematika a její aplikace, Komunikační technologie, Člověk a společnost, Člověk a příroda, Člověk a svět práce.

8 Učební osnovy

- **Interní materiály, které jsou k dispozici u ředitele školy**

9 Hodnocení žáků

9.1 Zásady a kritéria hodnocení

- a) průběhu a výsledků vzdělávání a chování ve škole a na akcích pořádaných školou
b) zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků
viz **Školní řád**

- 1. Účast** (fyzická přítomnost). Děti jsou tam, kde probíhá výuka (výuce se nevyhýbají skrze výmluvy a záškoláctví).
- 2. Sledování.** Dítě navazuje oční kontakt s učitelem nebo s jiným aktérem výuky, pozoruje jeho jednání, případně sleduje médium.
- 3. Zaujetí.** Dítě neverbálně i verbálně (mimikou, gesty, polohlasným komentářem nebo ojedinělými spontánními výkřiky) reaguje na obsah výuky.
- 4. Zapojení** (psychofyzická aktivita). Dítě je ochotné autenticky jednat, něco předvést, vykonat, vystoupit před ostatními s alespoň dočasným vyloučením ostražitosti a nedůvěry. Sdíluje vlastní zkušenosti, názory a hodnotící postoje.
- 5. Prožívání.** Probíhá rekonstrukce hodnot, pocitů, vztahů, postojů. Může být provázeno různými podobami sdělování a náhlými změnami jednání. Je ukončeno reflexí, která může mít nejrůznější projevy (pohybovou aktivitu, diskusi, psaní, kreslení atd.).
- 6. Participace.** Dítě se podílí na rozhodování o průběhu vlastního učení i o průběhu učení skupiny. Hodnotí argumenty, nikoli jejich nositele. Akceptuje jiné zkušenosti, názory a postoje, přijímá nezbytná omezení, vyvolaná situací. V této fázi se postupně vytrácí soutěživost.
- 7. Sdílení** (zvnitřňování, identifikace). Skupina se ztotožňuje s poznávacími a hodnotovými cíli výuky. Komunikace se orientuje na dosahování zvolených cílů. Všichni zúčastnění mohou experimentovat s různými rolami, jejichž prostřednictvím z různých úhlů zkoumají jednání, situace a procesy.
- 8. Řízení vlastního učení.** Skupina je sama schopna zformulovat svoje cíle a nalézat prostředky k jejich dosažení. Práce je strukturovaná a zpravidla končí zřetelným výstupem. Skupina je schopna taktně, ale pravdivě a objektivně zhodnotit průběh i výsledek vlastní činnosti.

KRITÉRIA HODNOCENÍ PROSPĚCHU

- **rozsah znalostí a dovedností** (úplnost, přesnost, trvalost zapamatovaných faktů, pojmů, definic, termínů, zákonitostí, vztahů, postupů)
- **hloubka porozumění** (vlastní interpretace informací, postupů, návodů, její argumentační podpora, dokládání příklady, vysvětlování, zdůvodňování, zařazování do kontextu)
- **kvalita práce s informacemi** (práce s různými informačními zdroji; vyhledávání, porovnávání, kombinování, třídění, využívání, kritické hodnocení, prezentace)
- **produktivita** (plnění úkolů; pestrost, různorodost, včasnost, formální úroveň písemností a produktů; struktura a srozumitelnost vyjadřování)
- **tvořivost** (bohatost nápadů, originalita, překonávání stereotypu, uplatnění kombinace, pracování)
- **užívání získaných znalostí, dovedností, postojů** (plnění praktických úkolů, řešení reálných problémů, formulování hypotéz, empirické ověřování, práce v projektech, tvořivost, navrhování řešení, rozvíjení myšlenek, podíl na činnosti týmu)

Rozsah znalostí a dovedností

- 1 100 - 90 %
- 2 89 - 75 %
- 3 74 - 50 %
- 4 49 - 30 %
- 5 29 - 0 %

Hloubka porozumění

- 1 kladení otázek k věci, dovednost vyučovat druhé, rozvíjení tématu, kritické posouzení, vytvoření originálu, předvedení
- 2 správná aplikace, ověření, rozbor
- 3 vyjádření vlastními slovy, uvedení příkladu, přiřazení
- 4 zopakování, označení, seřazení
- 5 rezignace, apatie, nulová snaha

Kvalita práce s informacemi

- 1 vytvoření nové, přehledné, srozumitelné informační struktury, relevantní data
- 2 přítomnost hlavní myšlenky v informační struktuře, většinou relevantní data
- 3 myšlenková hodnota rozptýlena v balastu, rozporná nebo neúplná data
- 4 vyhledání a převzetí cizí informační struktury
- 5 nepřítomnost pokusu, absence jakékoli snahy

Produktivita

- 1 četné, rozmanité, úplné, strukturované, formálně správné výstupy pokrývající všechny oblasti vzdělávání
- 2 formálně správné výstupy pokrývající podstatné oblasti vzdělávání
- 3 výstupy s formálními nedostatky, pokrývající jen některé oblasti vzdělávání
- 4 nesrozumitelné, nedokončené výstupy nebo výstupy okrajového významu
- 5 žádné výstupy

Tvořivost

- 1 vtip, lehkost, neotřelost, hloubka sdělení, vysoká výpovědní hodnota výstupů
- 2 vynalézavost, obohacování tématu, vytváření neobvyklých kombinací
- 3 rozpracování nabízených námětů, těžkopádnost, nedokončenost výstupů
- 4 neúspěšný pokus, přebírání cizích námětů, opakování vzoru nebo stereotypu
- 5 lhostejnost, rezignace, nulová snaha

Užívání získaných znalostí, dovedností, postojů

- 1 úplnost, správnost, bohatost použitých prostředků
- 2 neúplnost, převaha vhodně použitých prostředků
- 3 neúplnost, vzájemná rozpornost použitých prostředků
- 4 neúspěšný pokus, irrelevantní prostředky
- 5 rezignace, bezradnost, lhostejnost

KRITÉRIA HODNOCENÍ CHOVÁNÍ

- **zdvořilost** (oslovování, pozdrav, prosba, poděkování, omluva; uplatňování přednosti)
- **způsob komunikace** (nemluví vulgárně, přihlásí se o slovo, neskáče do řeči, mluví věcně, zdrží se osobního útoku)
- **respekt k lidem** (nevysmívá se druhému, neponižuje ho, nenapadá ho slovně ani fyzicky, bere na něj ohled, ocení jeho přínos, zapojí ho do činnosti)
- **čestnost** (mluví pravdu, přiznává chybu, nevymlouvá se, dodržuje dané slovo)

- **úcta k hodnotám** (nepoškozuje cizí majetek, nepůjčuje si věci bez dovození, zachází s věcmi šetrně a stanoveným způsobem)
- **plnění povinností** (řádně dochází do školy, dodržuje stanovený čas, plní uložené úkoly, dodržuje organizační pokyny)
- **prosazování práv** (upozorní na nebezpečné jednání ohrožující život, zdraví nebo práva druhých, ohradí se proti nespravedlivému jednání, zastane se slabšího, vyjádří se věcně a slušně k věcem, které se týkají jeho vzdělávání a života školy, uplatňuje demokratické principy v třídní nebo školní samosprávě)